

Mayday 2022 – Alarm in Oekraïne!

Interviews – performance – voorstelling magazine

De brutale Russische invasie in Oekraïne heeft de oorlog opnieuw tot aan de grenzen van de Europese Unie gebracht. 9 mei, Europadag, is dit jaar dan ook vooral een dag van solidariteit met Oekraïne. Bozar organiseert op Europadag traditioneel lezingen en debatten over de staat van de Europese Unie en dat onder de noemer Mayday. Op de editie van 2022 zullen journalisten en academici uit heel Europa, maar vooral uit Oekraïne, duiding geven bij het conflict. Kunstenaars en cultuurwerkers staan stil bij de rol die zij kunnen spelen wanneer de wapens spreken. Ook dissidente Russische stemmen die in hun eigen land door het regime van president Poetin worden vervolgd, komen aan bod.

[Bozar koos er bij het begin van de oorlog voor](#) om culturele projecten die door de Russische staat worden gefinancierd op te schorten, maar tegelijkertijd benadrukken wij dat het van essentieel belang is de deuren van onze instellingen open te houden voor alle internationale kunstenaars die de Europese waarden van vrijheid van meningsuiting, vrij verkeer, wederzijds respect en de rechtsstaat delen, ongeacht hun herkomst en staatsburgerschap. Het is in die geest dat we Mayday 2022 organiseren.

Het programma van Mayday 2022
(doorlopend van 17 uur tot 22 uur)

17u – 17u15 – Introductie

Een poëtische inleiding door **Haska Shyyan (UA)**. Ze is een Oekraïense auteur van proza en poëzie. Ze is ook vertaler, cultuurmanager en producent van boekentrailers en podcasts. In 2019 won ze de European Union Prize for Literature voor haar roman *Behind Their Backs*. Haska Shyyan zal in een gesprek met **Karl van den Broeck (BE)** (Bozar, Writers&Thinkers) toelichten waarom het van belang is dat Europeanen niet langer met een Russische blik naar Oekraïne bekijken.

17u15 – 17u45 – Mayday Magazine#3 – Voorstelling

Karl van den Broeck (BE) (Bozar, Writers&Thinkers) interviewt **Teresa O'Connell (GB)** (Are We Europe), de hoofdredacteur van deze editie van Mayday Magazine die volledig aan de oorlog in Oekraïne gewijd is. Hij praat ook met Ekaterina Martynova (RUS), die in het magazine aan bod komt.

Ekaterina Martynova (RUS), is journaliste bij DOXA, een van de weinige onafhankelijke Russische media, ontstaan uit een studentenmagazine. Ze ontvluchtte Rusland en woont nu in Italië. Vier van haar collega's werden onlangs veroordeeld tot vier jaar gemeenschapdienst omdat ze steun hadden betuigd aan medestanders van oppositieleider Alexeï Navalny.

18u – 18u45 – Art at War

Pieter Vermeulen (BE) is kunstcriticus, curator, docent en schrijver voor HART Magazine. Hij zal het met de genodigden hebben over de rol die Europese culturele organisaties en initiatieven spelen bij de bescherming van Oekraïense kunstenaars en dit in een breder

kader plaatsen. Hoe kunnen we kunstenaars steunen die gevaar lopen? Wat kan kunst doen in oorlogstijd? Tot de gasten behoren:

Marita Muukkonen (FI), mede-oprichtster en curator van Perpetuum Mobile en Artists at Risk, is een internationaal actieve curator gevestigd in Helsinki. Ze was curator en producent van tentoonstellingen en projecten in musea als het MoMA in New York en het Moderna Museet in Zweden, alsook het Finse en het Noordse Paviljoen op de Biënnale van Venetië in 2009.

Ivor A Stodolsky (FI), medeoprichter en curator van Perpetuum Mobile en Artists at Risk, is internationaal actief als curator, schrijver en theoreticus. Zijn doctoraal onderzoek aan de Universiteit van Helsinki was gericht op de Russische culturele underground van de jaren '80 en '90.

Perpetuum Mobile heeft het platform **Artists at Risk (AR)** opgericht op basis van residentiewerk dat in 2014 van start is gegaan. De AR-Safe Haven Helsinki residentie voor beeldende kunstbeoefenaars en muzikanten in risicosituaties heeft financiering gekregen en kreeg nationale erkenning met het winnen van de 'Annual Art Act Award' op ArtHelsinki in 2016.

Kristina Solomoukha (UA) werd geboren in 1971 in Kiev, Oekraïne en is een beeldend kunstenaar die woont en werkt in Frankrijk. Ze geeft momenteel les aan EnsAD, Parijs en EESAB in Rennes. Haar installaties, tekeningen en video zijn op grote schaal tentoongesteld in Frankrijk en internationaal. Haar werken maken deel uit van vele Regionale Hedendaagse Kunstfondsen in Frankrijk.

Marie le Goux (FR) is financieel en HR-directeur bij het Cité internationale des Arts in Parijs. Deze instelling zette een noodhulpprogramma op om kunstenaars en professionals uit de culturele sector uit Oekraïne of die door het conflict in Oekraïne zijn getroffen op te vangen.

19u - 19u45 - 'Today' - immersive performance by Queer Studio (met leden van Pussy Riot)

Op Mayday 2022 presenteert choreografe en Pussy Riot-lid **Viktorija Naraxsa** een performance waarin brieven van Oekraïense vluchtelingen en hun geliefden die nog steeds vastzitten in Oekraïne en video-installaties van de Oekraïense kunstenares **Yuliia Savchenko** en Pussy Riot-lid **Anna Kuzminykh** een centrale rol spelen.

De voorstelling is gebaseerd op documentaire verhaalbrieven van Oekraïners die door de oorlog verdeeld zijn. Sinds het begin van de militaire invasie in Oekraïne hebben veel mensen niet alleen elkaar niet kunnen zien, maar in principe ook niet kunnen communiceren met hun geliefden. Elk verhaal is uniek en door het prisma van menselijke relaties weerspiegelt het de essentie van de oorlogswreedheden in Oekraïne. Ze willen dat deze verhalen gehoord worden, dat ze in de harten van mensen in andere landen terechtkomen, zodat hun rituele actie de kans zou krijgen om invloed uit te oefenen op wat er gebeurt.

Yuliia Savchenko (UA) is een regisseur, performer en actrice uit Kharkiv, Oekraïne. Ze studeerde in 2012 af aan de Kharkiv State Academy of Culture in Oekraïne en heeft sindsdien intensief gewerkt als performer en regisseur in Oekraïne en meer recent in Duitsland.

Viktorija Naraxsa (RUS) is regisseur, activist en uitvoerend kunstenaar. Ze heeft de choreografie gemaakt voor de voorstelling *Chaika* van Pussy Riot en samengewerkt met Nadya Tolokonnikova. Ze werd samen met Maria Alyokhina en Lusia Stein in Rusland gevangen gehouden, schreef [Ten Days in Russian Prison](#) en is sindsdien uit Rusland gevlucht.

Anna (Any) Kuzminykh (RUS) is een scenarioschrijver en filmregisseur uit Rusland, bekend om haar werk als verdediger van de mensenrechten en als lid van Pussy Riot. In de zomer van 2021 werd Kuzminykh gedwongen Rusland te ontvluchten als gevolg van voortdurende bedreigingen, cyberaanvallen en herhaalde arrestaties.

20u – 20u45 – Meet the Historian: Andrii Portnov

Andrii Portnov (UA) is Professor 'Entangled History of Ukraine' aan de Europese Universiteit University Viadrina (Frankfurt a/d Oder, DE). Het gros van zijn publicaties is gewijd aan de intellectuele geschiedenis, de geschiedschrijving, genocide en memory studies in Polen, Rusland en Oekraïne. Hij publiceerde onlangs *Poland and Ukraine. Entangled Histories, Asymmetric Memories*.

Hij wordt geïnterviewd door **Vojtěch Boháč (CZ)**, een Tsjechische journalist die lange tijd in Rusland woonde en reportages maakte in het oorlogsgebied in Oekraïne. Hij is de hoofdredacteur van de nieuwssite VoxPot.

21u – 22 u – Meet the director: Sergei Loznitsa

Sergei Loznitsa (UA) is een graag geziene gast bij Bozar. Veel van zijn films werden vertoond door Bozar, vaak ook in zijn aanwezigheid. Loznitsa dompelt zijn kijkers onder in de tragedie van oorlogen, of het nu de Tweede Wereldoorlog is of de Russische oorlog tegen Oekraïne. Hij doet dat via zijn documentaires *The Babiy Yar. Context* (2021), *Victory Day* (2018,) *Austerlitz* (2016), *Blockade* (2005) en zijn speelfilms (*Donbass* (2018), *My joy* (2010)).

Hij wordt geïnterviewd door **Aude Merlin (BE)**, docent aan de Université Libre de Bruxelles (ULB), Rusland- en Kaukasusspecialist. Het interview wordt afgenomen in het Russisch met een vertaling in het Engels door **Daria Bocharnikova (BE)** (Bozar)

Kaderstukje over Mayday

In Bozar is Europadag 'Mayday'

Op 9 mei 1950 legde Robert Schuman een ambitieuze verklaring af waarmee hij de basis voor de Europese Unie legde. Europadag is voor Bozar dan ook traditioneel het ideale moment om stil te staan bij de toekomst van het continent.

Bozar viert 9 mei traditioneel onder de noemer 'Mayday', een knipoog naar het noodsignaal uit de maritieme wereld en naar de mooiste maand van de lente.

Schuman opende zijn beroemde verklaring met de zin: "De wereldvrede kan niet worden gewaarborgd zonder creatieve inspanningen die in verhouding staan tot de gevaren die haar bedreigen." Op Mayday 2022 gaat Bozar in gesprek met kunstenaars, schrijvers en denkers uit heel Europa – en uiteraard ook uit Oekraïne – op zoek naar de beste "creatieve inspanningen" die de vrede kunnen garanderen.

In samenwerking met het pan-Europese collectief Are We Europe, Evens Foundation en Bertelsmann Foundation, stelt Bozar nu al zijn derde editie van het 'Mayday Magazine' voor, op een moment waarop de Russische invasie in Oekraïne de EU danig op de proef stelt, maar ook dichter bij elkaar brengt. Mag de EU zich eindelijk een unie noemen? Of laat die eendracht zich enkel gelden wanneer de nood het hoogst is?

Bijkomende info

- De toegang is gratis, maar je moet je wel registreren
- De zaal is doorlopend toegankelijk, je kan dus een keuze maken uit de debatten en interviews. Maar je kan ook de hele avond blijven.
- Mayday Magazine is te koop voor 15 euro.

Partners

Hoofdpartner: Evens Foundation

Steun: Bertelsmann Foundation, Are We Europe, HART, Tsjechisch Centrum Brussel, Culture Action Europe, European Youth Forum, Université Libre de Bruxelles, Fins Instituut Benelux.